

Voorzitter

parlementariërs daarvoor opkomen. Ik persisteer daarom in mijn verzoek om het debat vandaag te houden.

De **voorzitter**: Als ik de Kamer zo overzie, kan ik toch haast geen andere conclusie trekken dan een die is gebaseerd op het voorstel van de heer Bos dat zonet is aangenomen: voor het verzoek van de heer Vendrik is onvoldoende steun in deze Kamer.

De heer **De Wit** (SP): Dat staat voor mij nog niet vast. Volgens de recent gewijzigde regels van de Tweede Kamer kan een debat plaatsvinden op verzoek van een fractie, ondersteund door 30 leden. Wellicht dat dit aantal kan worden bereikt als ik de tijd zou hebben om de LPF-fractie te raadplegen. Ik vraag daarom om schorsing van de regeling van werkzaamheden teneinde de heer Vendrik en mij in de gelegenheid te stellen dit na te vragen.

De heer **Van der Vlies** (SGP): De heer De Wit spreekt over één fractie en 30 leden. Ik stond even te rekenen maar kwam niet zover. Misschien kan hij het even voorrekenen.

De heer **De Wit** (SP): De D66-fractie is nog niet aan het woord geweest, dus die zou ons ook nog kunnen steunen. Het lijkt een beetje rommelig, maar wij moeten het spelen volgens de bestaande regels: een debat kan worden aangevraagd en moet worden gehonoreerd als 30 leden dat steunen. Dit moeten wij nagaan.

De **voorzitter**: Aan de orde is nu de regeling van werkzaamheden. Zowel de leden als de fracties kunnen hier aanwezig zijn en spreken. Zij hebben allen gesproken of hebben daartoe de gelegenheid gehad. Op basis van het lijstje dat ik hier voor mij heb, constateer ik dat twee fracties het verzoek van de heer Vendrik ondersteunen en de andere niet. Ik kan dan geen andere conclusie trekken dan dat er geen draagvlak voor is. Het spijt mij.

De heer **De Wit** (SP): Ik wil niet voor mijn beurt spreken, maar de heer Vendrik zou kunnen aandringen op stemming.

De **voorzitter**: U hebt een aantal keer het woord gehad en de heer Vendrik heeft zijn betoog beëindigd, waaraan ik een conclusie heb

verbonden. Ik stel toch echt voor, met alle vriendelijkheid maar toch dringend, om in dit geval de meerderheid te volgen.

De heer **De Wit** (SP): Het verzoek is van de heer Vendrik, dus hij zal daarover moeten beslissen.

De heer **Rouvoet** (ChristenUnie): Ik heb twee korte opmerkingen. In de eerste plaats lijkt het mij een novum als wij een regeling van werkzaamheden zouden schorsen. Wij kunnen een debat schorsen of een nieuwe regeling van werkzaamheden afspreken, maar hier wordt de agenda voor deze dag bepaald. In de tweede plaats ben ik gevoelig voor argumenten op basis van het Reglement van orde, dat het verzoek wellicht mogelijk zou maken. Met die regel in de hand zouden wij echter achtereenvolgens twee tegenstrijdige, op zijn minst op gespannen voet met elkaar staande, besluiten nemen. Mij dunk dat door het positieve besluit van de Kamer over het verzoek van de heer Bos, het voldoen aan het tweede verzoek dat op dezelfde materie betrekking heeft maar een andere kant op gaat, lastig wordt. Wij moeten niet verschillende regels uit het Reglement van orde tegen elkaar uitspelen.

De heer **Van der Ham** (D66): Wij willen natuurlijk ook graag snel discussiëren met het kabinet over dit onderwerp, maar wij willen dat wel doen met iets in onze handen. De PvdA-fractie heeft gezegd: laten wij eerst die brief afwachten. Mijn fractie verzet zich niet tegen een debat maar het moet wel ergens over gaan. Wij hebben dus geen "strong feelings" tegen het verzoek van de heer Vendrik, maar ook niet zoveel "strong feelings" ervoor. Laten wij het debat uitstellen tot het juiste moment zodat wij het ergens over kunnen hebben. In dat licht lijkt het mij het beste om de lijn van de PvdA-fractie te volgen.

De **voorzitter**: Ik herhaal mijn voorstel zodat wij daarover kunnen besluiten. In het licht van het aangenomen voorstel van de heer Bos is er nu geen draagvlak om op het verzoek van de heer Vendrik in te gaan. Derhalve stel ik voor dat niet te honoreren.

De heer **Van As** (LPF): De LPF-fractie

wil het voorstel van de heer Vendrik steunen.

De **voorzitter**: Desondanks blijft mijn voorstel hetzelfde. Het aantal leden dat het verzoek steunt, blijft steken op 24. Ik stel voor, conform mijn eerdere voorstel te besluiten.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Ik stel op verzoek van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit voor, de wens te kennen te geven nadere inlichtingen te ontvangen over de voorgenomen Instelling Algemene Inspectiedienst (AID) als batenlastendienst (29572).

Daartoe wordt besloten.

De vergadering wordt van 13.49 uur tot 14.00 uur geschorst.

Aan de orde is het debat over **gehandicaptenvervoer**.

□

Mevrouw **Van Dijken** (PvdA): Voorzitter. Het vragenuurtje verliep gisteren niet helemaal zoals wij hadden gehoopt. Het stellen van vragen veronderstelt ook dat er antwoorden komen, maar die bleven voor een deel uit. Wij hebben kunnen constateren dat een incident, de Supportbeurs, een structureel capaciteitsprobleem heeft blootgelegd, dat echt van invloed is op de mobiliteit van mensen met een functiebeperking. Een limiet aan het aantal rolstoelen dat kan worden vervoerd heeft directe consequenties.

Wij hebben vastgesteld dat het niet redelijk is dat mensen met een functiebeperking de rekening gepresenteerd krijgen als NS onverhoopt niet kunnen vervoeren en zij dus gebruik moeten maken van hun persoonlijke kilometerbudget bij Valys. Meerdere fracties hebben er vragen over gesteld en opmerkingen over gemaakt, maar het bleef een beetje hangen. Natuurlijk hebben wij de excuses gehoord die door de NS en door beide bewindspersonen zijn geuit. Wij accepteren die uiteraard, maar het structurele probleem dient opgelost te worden. Wij hebben daarvoor een motie, die is medeondertekend door SP, GroenLinks, D66, LPF, ChristenUnie en SGP.

Van Dijken

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de NS in de praktijk een limiet per trein hanteren bij het vervoeren van mensen met een functiebeperking die gebruik maken van een rolstoel;

overwegende dat het onredelijk is dat gehandicapten door een vervoersweigering van de NS hun PKB (persoonlijk kilometerbudget) via Valys moeten inzetten;

verzoekt de regering, per direct de NS een sanctie op te leggen die eruit bestaat dat de NS (bij weigering van vervoer van rolstoelgebruikers in verband met capaciteitsproblemen) de kosten, 1,25 euro per kilometer, van het Valys-vervoer voor hun rekening nemen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter: Deze motie is voorgesteld door de leden Van Dijken, Kant, Tonkens, Van der Ham, Nawijn, Rouvoet en Van der Vlies.

Zij krijgt nr. 232 (29200-XVI).

Mevrouw **Tonkens** (GroenLinks): Voorzitter. De grondrechten van gehandicapten worden geschonden wanneer zij niet met de NS kunnen worden vervoerd, terwijl zij wel met de NS moeten en ook willen reizen. Dat moet linksom of rechtsom geregeld worden. De NS moeten dat doen. Gehandicapten moeten naar onze mening van een taxi gebruik kunnen maken wanneer de NS hen niet kunnen vervoeren. Vindt de minister dat ook? Is zij bereid daaraan bij te dragen, vanuit haar ministerie? Vindt zij ook dat het hoe dan ook, linksom of rechtsom, op korte termijn geregeld moet worden?

Mevrouw **Kant** (SP): Voorzitter. Na het vreselijke incident rond de Supportbeurs, waarvoor gehandicapten niet door de NS vervoerd konden worden, geven de NS zelf ruiterlijk toe dat zij helemaal niet in staat zijn bij dat soort evenementen het nodige aantal gehandicapten te

vervoeren. Zij geven aan het vervoer van zo'n 165 gehandicapten per dag aan te kunnen. Dat is natuurlijk volstrekt onvoldoende, als je vindt dat mensen die een handicap hebben net als ieder ander recht hebben op gebruik van het openbaar vervoer, in dit geval de NS.

Er is dus duidelijk een structureel probleem boven water gekomen, een structureel probleem dat overigens niet nieuw is. Bij het debat over Valys is hier uitgebreid over gesproken. Er is duidelijk gezegd dat dit systeem werd ingevoerd omdat het een alternatief voor de NS en ander openbaar vervoer is. Dat vervoer blijkt er niet te zijn, zoals wij toen ook al hebben geconstateerd. Het structurele probleem is nu zo duidelijk op tafel gekomen, dat er een specifieke oplossing voor moet worden gezocht. In de toekomst moet er een goed toegankelijk openbaar vervoer komen. Als dat vervoer er nu niet is, moeten de mensen zonder in te teren op hun kilometerbudget van een andere vorm van vervoer gebruik kunnen maken. Daarom heb ik de motie medeondertekend.

Er is gezegd dat er sprake is van een incident. Ik wil daar de minister nog nadrukkelijk op aanspreken. Het ging hier, zo zei zij, om het vervoer naar een specifieke beurs voor gehandicapten en als zo iets zich dan voordoet, heeft men te maken met een ongebruikelijke situatie. Daarop zeg ik: nee, ook vorige week zijn er negen mensen in een rolstoel op de stations van NS blijven staan, omdat de juiste hulp en het juiste vervoer niet voorhanden was. Wij hebben hier dus te maken met een structureel probleem. Ik vind dat het in ons land niet moet kunnen dat mensen die de pech hebben om gehandicapt te zijn, niet vrij kunnen gaan en staan waar zij willen en geen gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer op de manier waarop zij dat wensen. Ik vind dan dat het onze plicht is om ervoor te zorgen dat er andere voorzieningen zijn, maar men mag niet het volstrekt ten onrechte en onrechtvaardige systeem dat de gehandicapten is opgelegd zo laten uitwerken dat zij moeten inboeten op de toegewezen kilometers omdat het openbaar vervoer zo slecht toeganke-lijk is.

De heer **Rouvoet** (ChristenUnie):

Voorzitter. Ik kan in dit spoeddebat ook heel kort zijn. Mijn fractie heeft het Valys-systeem vooral beoordeeld in het licht van al datgene wat alle woordvoerders oprecht gemeend hebben gezegd bij de behandeling van de Wet gelijke behandeling chronisch zieken en gehandicapten. Door mijn fractie die daarbij nadrukkelijk aandacht gevraagd voor het element vervoer. Wij hebben erop gewezen dat een nieuw stelsel, zelfs met een vorm van budgettering, denkbaar is mits het reguliere openbaar vervoer een reëel alternatief is. Omdat dat nog niet het geval was, heeft mijn fractie door voor een aantal moties te stemmen aangegeven dat zij de invoering van Valys verwerpt. Men zal begrijpen dat er tegen die achtergrond de noodzaak was van het garanderen van vervoersmogelijkheden voor gehandicapten. Wij waren dan ook onaangenaam verrast door de nieuwste berichten. Zij vormden de aanleiding voor de vragen tijdens het vragenuurtje en voor dit debat. Dat is de reden waarom wij de ingediende motie ook hebben medeondertekend. Het kan niet zo zijn dat je enerzijds een harde mobiliteitslimiet stelt en anderzijds van de kant van de NS geconfronteerd wordt met een vervoerslimiet, waardoor gehandicapten opnieuw gedupeerd worden, op zijn minst in hun portemonnee.

Minister **Peijs:** Voorzitter. Zoals ik gisteren tijdens het vragenuurtje al heb aangegeven, is het buitengewoon vervelend dat tijdens de Nederlandse Spoorwegen er niet in zijn geslaagd om mensen met een rolstoel op de gebruikelijke wijze assistentie te verlenen. Ik hecht eraan om nog een keer te benadrukken dat het, in tegenstelling tot wat mevrouw Kant zegt, om een incident gaat. Dat incident werd veroorzaakt door onvoldoende communicatie tussen de organisatoren van de beurs en de NS. Het is buitengewoon vervelend dat dit is gebeurd, maar het is niet exemplarisch voor de wijze waarop de NS reeds jarenlang assistentie verlenen aan de mensen die assistentie nodig hebben, ook toen dit nog niet verplicht was.

Desgevraagd heeft de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat de Kamer tijdens het overleg over het bovenregionaal vervoer inzage

Peijs

gegeven in de aantallen klachten die door de NS door de tijd heen worden ontvangen. Daarbij gaat het om een gering aantal, zodat de conclusie is gerechtvaardigd dat over het algemeen de NS een goede kwaliteit van dienstverlening hebben. Zij geven die zonder dat daarvoor op enigerlei wijze kosten in rekening worden gebracht.

Mevrouw **Kant** (SP): Er is iets goed mis met de klachtenafhandeling en de klachtenregistratie van de NS. Bij het debat over Valys heb ik om cijfers gevraagd om na te gaan hoeveel klachten er over het vervoer van gehandicapten binnenkomen. Ik kreeg daarna een lijstje en dacht: sorry, maar wie dit gelooft, is goed gek. Ik krijg zelf per week al meer klachten dan de NS per jaar. Dat doet mij niet goed. Men wil de klachten bagatelliseren of men wil niet weten wat de klachten zijn. Wat er aan de hand is, weet ik niet, maar er deugt iets helemaal niet. Ik vind het heel raar dat ik als Kamerlid heel veel klachten krijg en inzicht heb en dat de minister en de mensen op haar ministerie nog steeds denken: de NS doen het goed. Doe zelf dan eens een onderzoek.

Minister **Peijs**: Voorzitter. Ik kom toe aan een reactie op de motie van mevrouw Van Dijken. De Kamer wenst dat ik de NS sancties opleg indien zij in de toekomst weigeren gehandicapte reizigers te vervoeren.

Mevrouw **Kant** (SP): Voorzitter. Misschien is het de minister ontgaan, maar in mijn interruptie zat een vraag. Ik suggereer dat de klachten bij de NS niet goed worden geregistreerd en dat het ministerie zelf daar een keer een onderzoek naar zou moeten doen.

De **voorzitter**: De minister gaat over haar eigen antwoord.

Minister **Peijs**: Voorzitter. Ik hoorde geen vraag, maar een soort opdracht. Ik had niet in de gaten dat er een antwoord werd verwacht.

Als wij er onderzoek naar doen, dan zijn wij toch weer afhankelijk van de gegevens van de NS. Ik kan dan ook niet anders dan afgaan op die gegevens van de NS en bijvoorbeeld aan gehandicapten vragen om, als hen iets dergelijks is overkomen, dat op de website van Verkeer en Waterstaat te melden. Dat lijkt mij de

meest rechtstreekse manier om klachten te melden. Dan hebben wij waarschijnlijk alle klachten te pakken.

Mevrouw **Van Dijken** (PvdA): Ik wil de minister graag een handreiking doen. Het verzamelen van de klachten is kennelijk een probleem. Wij zijn er inmiddels druk mee bezig. De minister kan het zwartboek binnenkort tegemoet zien. Dan hoeft zij in dit geval geen gebruik te maken van de gegevens van de NS. Ze zijn beschikbaar.

De **voorzitter**: Dat is een toezegging.

De heer **Rouvoet** (ChristenUnie): Misschien kunnen wij het heel kort maken. De minister is er zeer van overtuigd dat het een incident is geweest. Als dat zo is ± laten wij dat hopen ± kan er geen bezwaar zijn tegen een uitspraak van de Kamer: als het nog een keer gebeurt, moet u wel voor de gevolgen opdraaien. Als het structureel is, zou het een financieel probleem kunnen zijn. De minister zegt dat het een incident is en dat de NS daarvan overtuigd zijn. Welnu, dan hebben wij geen probleem en kunnen wij heel snel zaken doen.

Minister **Peijs**: De motie gaat daarover. De Kamer wenst dat ik de NS sancties opleg als zij in de toekomst weigeren gehandicapte reizigers te vervoeren. De Kamer vraagt mij bij weigering de kosten van het vervoer per Valys voor rekening van de NS te laten komen. In de motie wordt ervan uitgegaan dat de NS een limiet hanteren aan rolstoelgebruikers die per trein kunnen worden vervoerd. Daar is geen sprake van. Bij navraag is ons verzekerd dat er geen limiet is. In het algemeen beschikt een treinstel over twee specifieke rolstoelplaatsen. In veel gevallen worden rolstoelgebruikers ook op andere plaatsen in de trein vervoerd. Duidelijk moge zijn dat de NS gehandicapte reizigers niet weigert. Ik heb wel begrepen van de NS dat zij af en toe vragen of een reiziger de volgende trein wil nemen, omdat er dan een specifieke gehandicaptenplaats beschikbaar is. Af en toe kunnen ook andere reizigers de trein niet meer in, omdat die eenvoudigweg helemaal vol is. Dat is een vriendelijk verzoek van de NS. Ik kan de Kamer ter geruststelling toezeggen dat ik mij door de NS

over de dagelijkse gang van zaken in de praktijk zal laten informeren en dat ik daarvan schriftelijk verslag zal doen aan de Kamer.

De aansturing van de NS in de toekomst zal plaatsvinden via de concessie. Daarover kom ik nog uitgebreid met u te spreken. De concessie regelt de verplichting tot assistentieverlening. Voor het handhaven staan mij de instrumenten van de Algemene wet bestuursrecht ter beschikking. De concessie is zojuist teruggekomen uit de inspraak. Alle consumentenorganisaties hebben daarover kunnen adviseren. Wij komen in de Kamer nog uitgebreid op de concessie. Dat is het ogenblik waarop wij heel scherp naar de tekst kunnen kijken. Dan kunnen wij nagaan of de wensen van de Kamer daarin goed zijn opgenomen, opdat er instrumenten zijn om de NS tot de orde te roepen als er iets fout gaat in de dienstverlening aan gehandicapten. Dat geldt ook voor de dienstverlening aan gewone reizigers, als die ergens hapert. Ik vraag de Kamer deze motie aan te houden totdat wij de concessie gezamenlijk hebben vastgesteld. Derhalve ontraad ik op dit ogenblik aanneming van de motie.

Mevrouw **Van Miltenburg** (VVD): Ik dank de minister voor haar toezegging om met de NS te spreken over de dagelijkse gang van zaken. Ik vraag haar dan expliciet aandacht te geven aan het volgende. De NS zeggen geen limiet te hanteren, maar het afgelopen weekend was er vier dagen lang in de praktijk wel degelijke sprake van een limiet: 160 mensen, punt. Bij de 161ste en daarna werd gezegd: het kan vandaag gewoon niet meer. In mijn ogen is dat wel degelijk een limiet. Wil de minister hieraan expliciet aandacht besteden tijdens het overleg en de Kamer expliciet op de hoogte stellen van het antwoord daarop?

Minister **Peijs**: Ja, maar wij hebben al uit-en-te-na gezegd dat de NS excuses hebben aangeboden voor de gang van zaken bij de beurs. Ik vind het werkelijk een omissie van zowel de organisatie van de beurs als van de NS dat je, als er een beurs is die speciaal gericht is op gehandicapten, dan niet zorgt voor extra opvang in het vervoer. Je had dit namelijk op de vingers van één hand kunnen narekenen. Laten wij de werkelijkheid

Peijs

van alledag echter niet afmeten aan dit incident. Ik hoop in ieder geval dat het een incident is. De NS hebben hier gisteren ook via mijn mond expliciet excuses voor aangeboden. Ik vind het heel vervelend wat er gebeurd is, maar laten wij dit nu niet als de maat van alle dingen aannemen. Laten wij vooral naar de toekomst kijken en zorgen dat het gewoon niet meer gebeurt.

Mevrouw **Van Miltenburg** (VVD): Ik heb die excuses gehoord en ik ben ook wel bereid om die te aanvaarden. Dat neemt echter niet weg dat je, als er drie dagen na elkaar wordt gezegd dat er, beurs of geen beurs, niet meer dan dit gedaan kan worden, daaruit moet opmaken dat er sprake is van een limiet. Ik wil dat u daarover met de NS in gesprek gaat. Wanneer is dat verzadigingspunt bereikt? Blijkbaar ligt dat bij 160. Daarmee is er volgens mij impliciet wel degelijk sprake van een limiet.

Minister **Peijs**: Ik vind een limiet van 160 nog iets anders dan een limiet van twee. Het kwam tot mij alsof er maar twee gehandicaptenplaatsen zouden zijn. Behalve bij zo'n beurs zijn er geen dagen waarop er 160 gehandicapten op één perron staan. Dat komt zelden of nooit voor; dat is echt een uitzondering. Op deze uitzondering hebben de NS niet ingespeeld, dus laten wij dat incident nu niet tot de dagelijkse gang van zaken bestempelen. Er is een fout gemaakt en er is geen coördinatie geweest. Daar zijn excuses voor aangeboden. Laten wij nu dus bekijken wat er iedere dag gebeurt.

Mevrouw **Van Dijken** (PvdA): Hier dreigt hetzelfde te gebeuren als gisteren. Wij dachten dat het simpele vragen waren met een simpel antwoord. Kennelijk lukt het ons niet om u te doen begrijpen waar het om gaat. Het gaat er niet om dat er 160 mensen in een rolstoel in een trein vervoerd worden. Het gaat om het antwoord van de NS dat zij een maximumcapaciteit van twee goede rolstoelplaatsen per treinstel hebben. Dat is dus 160 mensen in een rolstoel per dag in heel Nederland. Daar gaat het om, niet om de vraag of er 160 in één trein passen. De NS hebben mij verzekerd dat het aantal plaatsen werkelijk een probleem is. U hebt vervolgens het probleem dat als

er vier vervoerd worden, die in ieder geval niet veilig vervoerd worden. Het is dus niet zo eenvoudig.

U hebt een reactie op de motie gegeven. Als het een incident is, doet de motie inderdaad geen pijn. Zij spreekt uitsluitend uit dat, als zich in de toekomst iets dergelijks voordoet, de pijn niet bij de niet-vervoerde komt te liggen, maar bij de niet-vervoerende. Er is dus geen enkele reden om de motie aan te houden. Zij kan pijnloos in stemming worden gebracht.

Minister **Peijs**: Ik zou daar niet blij mee zijn. De NS en ik menen dat dit bereikt moet worden via de concessie. De concessie is het instrument waarmee de overheid de NS kan sturen. Laten wij dat instrument dat wij nog niet eens afgewerkt hebben met elkaar, nu eerst eens gaan inzetten. In de concessie worden dan natuurlijk ook spelregels voor de gehandicapte zelf opgenomen, bijvoorbeeld dat zij drie uur van tevoren moeten opbellen. Die kant van de spelregels is ook belangrijk om de NS het functioneren mogelijk te maken. Ik wil de Kamer dus werkelijk verzoeken om te wachten totdat wij gezamenlijk spreken over de concessie. Dan zullen wij het hebben over de manier waarop wij een en ander met elkaar gaan regelen, en de spelregels voor zowel de NS die moet vervoeren, als de gehandicapte om het functioneren van de NS überhaupt mogelijk te maken. Met de concessie zetten wij een duidelijk instrument op dat ons ingevolge de Algemene wet bestuursrecht ter beschikking staat. Daardoor kunnen wij de NS, als zij in gebreke zouden blijven, eenvoudigweg een aanwijzing geven voor de manier waarop zij hun organisatie moeten inrichten. Ik meen evenwel dat wij de NS eerst de kans moeten geven om de concessie straks te gaan naleven. Ik vraag de Kamer daarom om deze motie aan te houden, tot we de concessie hebben bestudeerd en eventueel naar de wensen van de Kamer hebben gewijzigd.

Er zijn twee gehandicaptenplaatsen per treinstel. Voor de rest worden gehandicapten met hun rolstoelen vaak op andere plaatsen geplaatst. Het is dus niet zo dat er maar twee per keer mee kunnen; daar is sprake van een misverstand. Ik zal wat ik net heb gezegd schriftelijk laten bevestigen door de

NS, voordat de Kamer deze motie volgende week dinsdag in stemming brengt. Daarna kunnen we bekijken of de Kamer bereid is om de motie aan te houden tot de concessie.

Mevrouw **Tonkens** (GroenLinks): U zegt dus dat het geen incident is. Anders is de motie vanuit ons bekeken voor u gratis. U vindt dat er spelregels moeten komen. Het staat u volgens mij vrij om die spelregels bij de uitvoering van de motie, als deze wordt aangenomen, in het leven te roepen. U kunt de motie toch gewoon uitvoeren en daarbij bepaalde spelregels afspreken?

Minister **Peijs**: Ik begrijp niet hoe u kunt denken dat ik van mening ben dat het geen incident is. Het is namelijk wel een incident. Op deze wijze wil ik het budget van het Valys-vervoer niet impliciet verhogen. Eerst wil ik de NS aan het woord laten, welke reactie ik de Kamer schriftelijk zal doen toekomen. Daarna praten we samen over de concessie. We bekijken of we daarin met elkaar kunnen regelen hoe we dat in de toekomst gaan oplossen. Hét instrument daarbij is een aanwijzing voor de NS, als die in gebreke zou blijven.

De heer **Rouvoet** (ChristenUnie): Ik moet zeggen dat ik de opmerking van de minister op het randje vond waar zij zei: normaal gesproken gebeurt het niet dat er 160 gehandicapten tegelijk op hetzelfde station staan. Ik schat in dat dat voor Den Haag anders zal worden: er zullen vaker grote groepen gehandicapten tegelijkertijd op hetzelfde station komen. We moeten oppassen met te spreken over een uitzonderlijke situatie, want dan gaan wij oordelen uitspreken over de mobiliteit van gehandicapten, wat we ook niet doen bij andere gebruikers van het openbaar vervoer.

De minister legt er veel nadruk op dat dit een incident was. Zij vindt daarom dat wij niet moeten komen met een motie waarin wordt gevraagd de NS bij herhaling te laten opdraaien voor de kosten. Tegelijkertijd zegt de minister ± ik snap daar steeds minder van ± dat haar de gelegenheid moet worden gegeven om dat bij de concessieverlening te regelen. Als het een incident is, hoeven daarover geen structurele afspraken te worden gemaakt bij de concessieverlening. Het zou namelijk

De heer Van der Ham (D66)

© M. Sablerolle ± Gouda

een zeer wonderlijk signaal zijn om bij de concessieverlening iets te regelen waarvan de minister nu zegt een motie te zwaar te vinden. Volgens mij snijdt zij daarmee in de eigen vingers. Zij verstevigt haar positie bij de discussie over de concessieverlening als nu wordt gezegd: wat vorige week is gebeurd, mag niet meer gebeuren op straffe van dit of van dat.

Minister **Peijs**: Ik ben het daar niet mee eens. Mensen die in een trein stappen, vinden het in het algemeen heel normaal dat zij een zitplaats hebben. Toch gaan we in de concessie regelen dat er zitplaatsen moeten zijn. Maar ik voeg daar wel "in het algemeen" aan toe, want iedereen accepteert dat je in de Randstad in de spits niet altijd een zitplaats hebt in een trein. Het hebben van een zitplaats, iets wat eigenlijk volstrekt normaal zou moeten zijn, gaan wij ook regelen in de concessie. Daarmee hebben wij ook een instrument in handen om de zaak te sturen als dat nodig zou zijn. Ik herinner de Kamer er overigens aan dat de NS deze dienst ook verleend hebben toen zij er nog niet toe verplicht waren. Ik meen dan ook dat wij niet negatiever moeten doen dan noodzakelijk is.

De heer **Van der Vlies** (SGP): Voor mij is de kern ± vandaar mijn

handtekening onder de motie ± dat ik het niet accepteren kan dat nee verkocht wordt in de richting van een gehandicapte reiziger die zich aanbiedt om vervoerd te worden. Zo goed ik dat voor mijzelf niet zou accepteren, accepteer ik het ook niet voor een gehandicapte. Wat nu te doen als er sprake van overmacht is? Dan geldt hetzelfde zoals voor alle andere reizigers, namelijk dat er dan iets wordt geregeld, bijvoorbeeld vervoer met een bus of een taxi. Dat is ook wat er in de motie staat. Als de minister het daarmee eens is en zij bereid is om een en ander bij licentie te regelen, dan kan zij de motie als een harde steun in de rug ervaren in het onderhandelings-traject. Zij kan niet met een licentie in de Kamer terugkomen waarin niet keihard staat wat de essentie is naar de geest van de motie. Dat is wat de Kamer aan de minister vraagt en naar ik hoop kan zij dat nu klip en klaar toezeggen.

Minister **Peijs**: Dat is toch ook wat ik toezeg? Ik heb al gezegd dat het in de concessie komt te staan. Als de Kamer het straks niet voldoende acht wat er op papier staat, kan zij er zelfs ook nog wijzigingen in aanbrengen. Mijns inziens hebben wij hiermee het ultieme instrument om de NS duidelijk te maken wat de samenleving van hen verwacht op het gebied van gehandicaptenvervoer. Er staat

natuurlijk wel tegenover dat de passagier het de NS wel mogelijk moet maken dat de service wordt verleend. De NS zijn wel een bedrijf. Zo is de afspraak dat men drie uur van tevoren moet opbellen om ervoor te zorgen dat alles tijdig in gereedheid kan worden gebracht. Er zitten dus twee kanten aan die beide in de concessie geregeld moeten worden.

Kortom, voordat de motie in stemming wordt gebracht, beschikt de Kamer over een schriftelijke verklaring van de NS met de excuses voor het gebeurde van vorige week. Mijn verzoek is om de motie gezamenlijk met de concessie te behandelen.

De **voorzitter**: Ik zie dat de heer Van der Ham wil interrumperen, terwijl ik zo-even heb gezegd dat de heer Van der Vlies als laatste mocht interrumperen. De minister heeft een tweetal toezeggingen gedaan. Verder wijs ik op de afspraak dat dit debat binnen een kwartier zou worden afgerond. Ik wil helemaal niet boekhouderig overkomen, maar zo ligt het wel. Ik geef de heer Van der Ham nog gelegenheid voor een laatste interruptie.

De heer **Van der Ham** (D66): De minister heeft erop gewezen dat de gehandicapte reiziger zich ook aan de afspraken moet houden. Welnu, die reiziger doet dat ook. Hij moet zich drie uur van tevoren melden, de rolstoel moet aan bepaalde eisen voldoen etc. Dus wat dat betreft neem ik afstand van de opmerking van de minister, aangezien alle gehandicapten zich houden aan die afspraken. Dus de NS moeten ook aan hun verplichting voldoen.

Minister **Peijs**: Natuurlijk. Dat heb ik ook gezegd. Het is een afspraak van twee kanten en zo komt het ook in de concessie te staan.

De beraadslaging wordt gesloten.

De vergadering wordt enkele minuten geschorst.